

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 3C/307/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813209405
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8813209405.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Milanom Vaľušom v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. Advokátska kancelária Korytár s.r.o., so sídlom Sladovnícka 13, 917 01 Trnava, IČO: 47 243 279 p r o t i žalovanému: G. W., nar. X.XX.XXXX, bytom Š. XXX/XX, XXX XX R. T. U., o zaplatenie 517,60 eur s prísl. t a k t o

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 10,02 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd žalobu, čo do zvyšku zamietá.

Žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 11.9.2013 domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny 517,60 eur a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 18.09.2007 uzatvorili žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“), ktorou sa žalobca zaviazal žalovanému poskytnúť dohodnutý úverový rámec vo výške 829,85 eur za účelom kúpy veci alebo úhrady ceny za službu s možnosťou navýšenia a žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť dohodnuté úroky. Neoddeliteľnou súčasťou uzatvorenej Zmluvy sú Úverové zmluvné podmienky žalobcu (ďalej len „Úverové podmienky“). Poskytnutý úver sa Žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti je určený v Zmluve. V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, poplatok za vedenie úverového účtu, úroky a príp. úhrada za poistenie, ak zo Zmluvy nevyplýva inak. Žalovaný nedodrжал platobnú disciplínu vyplývajúcu zo Zmluvy a poskytnutý úver v dohodnutej lehote nevrátil. Žalovaný porušil dohodnuté Úverové podmienky. Dňa 28.03.2011 žalobca vyzval žalovaného k úhrade dlžnej sumy v celkovej výške 517,60 eur spolu s upozornením na jej vymáhanie súdnou cestou v prípade jej neuhradenia do požadovaného termínu. Žalovaný žalobcovi dlžnú sumu vo výške 517,60 eur neuhradil.

Žalovaný k žalobe žalobcu uviedol, že on už má všetko vyrovnané, žiada žalobu zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, písomným vyjadrením žalobcu zo dňa 21.3.2014 spolu s prílohami, písomným podaním žalobcu zo dňa 24.3.2014, fotokópiami ústrižkov z poštových poukážok predloženými žalovaným, výpoveďou žalovaného a zistil nasledovný skutkový stav:

Medzi žalobcom a žalovaným ako klientom došlo dňa 18.9.2007 k uzavretiu úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 25.000 Sk, ktorý mal žalovaný uhradiť v 24 mesačných splátkach po 1.499,-Sk. Zároveň žalovaný ako klient a žalobca uzavreli zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru I čiže RÚ I a to s úverovým rámcom a s pravidelnými mesačnými splátkami vo výške dohodnutej v hlave 8 a 9 Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. Na základe takto uzatvorenej Zmluvy o RÚ I vzniká klientovi právo na poskytnutie revolvingového úveru I prostredníctvom úverovej karty za podmienok stanovených v hlave 8, 9, 10 a 11 Úverových podmienok.

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. uvedené na rube tejto listiny a na samostatnom liste. Dolupodpísaný klient svojím podpisom potvrdzuje že je oboznámený s Úverovými podmienkami, že sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaný týmito podmienkami.

Listom zo dňa 28.3.2011 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie celého úveru vo výške 517,60 eur najneskôr do 15 dní od odoslania výzvy. Upozornil ho, že naďalej trvá jeho povinnosť uhrádzať príslušenstvo a prípadné zmluvné sankcie.

Žalovaný vo svojej výpovedi uviedol, že podľa jeho názoru má všetko vyrovnané. Žiada preto, aby súd žalobu proti nemu zamietol. Má k tomu aj všetky doklady o tom, že vyrovnal to, čo si požičal od žalobcu.

Žalovaný predložil ústrižky poštových poukážok podaných na adresu žalobcu dňa 15.2.2010 na sumu 50,72 eur, 15.2.2010 na sumu 50,72 eur, 15.4.2010 na sumu 50,72 eur, 15.4.2010 na sumu 50,72 eur, 18.5.2010 na sumu 50,72 eur, 15.7.2010 na sumu 50,72 eur, 17.9.2010 na sumu 50,72 eur a podaných na adresu súdnej exekútorky JUDr. Hildegardy Laclavíkovej dňa 15.1.2014 na sumu 50 eur, 14.2.2014 na sumu 50 eur, 14.3.2014 na sumu 50 eur, 15.10.2013 na sumu 50 eur, 15.11.2013 na sumu 50 eur, 16.12.2013 na sumu 50 eur, 16.9.2013 na sumu 50 eur, 14.8.2013 na sumu 50 eur a príkaz na úhradu 400 eur k Ex/5210/12 pre JUDr. Laclavíkovú.

Z písomného podania žalobcu zo dňa 21.3.2014 vyplýva, že dňa 11.09.2007 uzatvorili žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „ÚZ“), ktorou sa žalobca zaviazal žalovanému poskytnúť dohodnutý úver vo výške 829,85 eur (25.000,- Sk). Úver žalobca poskytol žalovanému bez stanoveného účelu, t.j. vo forme finančnej čiastky. Neoddeliteľnou súčasťou uzatvorenej ÚZ sú Úverové zmluvné podmienky žalobcu (ďalej len „ÚP“). V súlade s ÚZ žalovaný svojím podpisom ÚZ potvrdil, že je s ÚP oboznámený, že sú žalovanému ich ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť týmito podmienkami viazaný. Zároveň s podpisom ÚZ zmluvné strany uzatvorili aj zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru. Maximálna čiastka, ktorú je žalovaný oprávnený z úveru čerpať, je daná nevyčerpaným zostatkom úverového rámca. Výška nevyčerpaného zostatku úverového rámca sa žalovanému automaticky zvyšuje v závislosti na splácaní RÚ. Pri tomto type úveru ide teda o obnoviteľnú finančnú rezervu. S každou uhradenou mesačnou splátkou sa žalovanému obnovuje čiastka, ktorú si v prípade potreby môže opäť požičať. Nakoľko revolvingový úver sa platí samostatne, samotný, revolvingový úver má iné číslo VS (v predmetnom prípade ide o revolving č: XXXXXXXXXXXX). Zmluvné strany sa dohodli na tom, že ak bude žalovaný riadne plniť svoje povinnosti vyplývajúce z ÚZ a ÚP je žalobca oprávnený žalovanému poskytnúť revolvingový úver, vydať a zasiať Úverovú kartu (ďalej len „ÚK“) spolu s Výzvou k jej aktivácii a Metodickou príručkou. Neoddeliteľnou súčasťou Metodické príručky je aktuálny Sadzovník poplatkov a odmien. Vo výzve k aktivácii žalobca uvádza identifikačné číslo RÚ, ktoré je zároveň variabilným symbolom pre úhradu splátok RÚ a číslo účtu pre úhradu splátok RÚ. Zmluva o RÚ nadobúda platnosť podpisom ÚZ, má však odloženú účinnosť až do budúcnosti, a to uskutočnením aktivácie karty. Uzatvorením revolvingovej zmluvy tak práva a povinnosti žalovanému nevznikli, nakoľko k účinnosti revolvingovej zmluvy muselo dôjsť k ďalšiemu úkonu zo strany žalovaného - k aktivovaniu karty. K aktivovaniu karty nedošlo automaticky alebo konkludentne či náhodne, ale slobodným a vážnym prejavom vôle resp. priamym a zamýšľaným úkonom žalovaného, a to zavolaním na určené telefónne číslo a aktivovaním karty prostredníctvom operátora až uvedením identifikačných údajov, za účelom predchádzania zneužitiu. Z uvedeného vyplýva, že žalovanému nevznikla žiadna povinnosť v

okamihu uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere, ale až okamihom účinnosti tejto zmluvy v dôsledku aktivovania karty. Na druhej strane zo samotného uzavretia zmluvy žalobcovi nevznikli žiadne práva, iba povinnosť zaslať žalovanému kartu, čo bolo podmienené tým, že žalovaný musel splniť dohodnuté podmienky týkajúce sa splácania poskytnutého úveru na základe ÚZ. Žalobca žalovaného zrozumiteľne a jednoznačne oboznámil so všetkými podmienkami revolvingového úveru (tieto sú mu oznámené spolu s doručenou kartou, t.j. nie len v úverových zmluvných podmienkach). Nakoľko samotný žalovaný slobodným a vážnym prejavom vôle využil svoje právo a aktivoval si doručenú kartu, žalobca mu poskytol revolvingový úver, ktorý následne čerpal. Z uvedeného vyplýva, že zmluva o RÚ je uzavretá s odkladacou podmienkou a je účinná až po tom, ako žalovaný sám a na základe svojej vôle aktivuje kartu a čerpá následne tento úver. Nejedná sa teda o plnenie žalovanému vnútené (skryté), ale žalovaný sa sám musí rozhodnúť, či tieto finančné služby využije alebo nie. Žalovaný si teda bol súčasného uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere vedomý, nejde teda o žiadne „skrytie“ zmluvy do úverových podmienok. Jednoduchou sumarizáciou práv a povinností oboch strán možno skonštatovať, že na jednej strane žalovaného nevzniká žiadna povinnosť v okamihu uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere, tieto nastupujú až okamihom účinnosti tejto zmluvy v dôsledku aktivovania karty. Je zrejmé, že žalovaný mal v úmysle uzatvoriť revolvingovú zmluvu, a na jej základe čerpať revolvingový úver, nakoľko samotný žalovaný slobodným a vážnym prejavom vôle využil svoje právo a aktivoval si doručenú kartu, z ktorej následne čerpal revolvingový úver poskytnutý mu na tento účel zo strany žalobcu. Vzhľadom na charakter revolvingového úveru, t.j. skutočnosť, že žalobca a ani žalovaný nemôžu vedieť a ani nevedia pri uzatváraní zmluvy určiť kedy a koľko z úveru bude čerpané, nie je možné presne stanoviť výšku poskytnutého úveru, nakoľko pri takomto type úveru sa zásadne definuje len výška úverového rámca, ktorá v tomto prípade bola dohodnutá vo výške 663,88 eur (20.000,- Sk). Vzhľadom na charakter revolvingového úveru je tiež potrebné uviesť, že pokiaľ ide o počet splátok, ani tento nie je možné vopred dohodnúť, nakoľko ide o automaticky obnovovaný úver. Žalovaný bol povinný riadne a včas splácať poskytnutý RÚ, a to v pravidelných mesačných splátkach, vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci s tým, že prvá splátka sa stáva splatnou k 20. dňu kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom došlo k prvému čerpaniu a teda poskytnutiu RÚ. Ako vyplýva z výpisu z úverového účtu, k prvému čerpaniu RÚ zo strany žalovaného a teda k poskytnutiu RÚ došlo dňa 22.06.2008, prvá mesačná splátka tak bola splatná dňa 20.07.2008. Rovnako tak výšku RPMN nie je možné pri revolvingovom úvere určiť, nakoľko sa úver čerpá a následne dopĺňa, z ktorého dôvodu sa tak menia údaje relevantné pre výpočet RPMN, čo potvrdil aj Krajský súd v Prešove vo svojom rozsudku zo dňa 27.01.2011, sp. zn. 6Co 95/2010. Žalobca si tak v predmetnom konaní uplatňuje voči žalovanému sumu 517,60 eur, ktorá, ako vyplýva z už predloženého splátkového kalendára, pozostáva z istiny (t.j. výška dlžnej sumy úveru bez úrokov z úveru) vo výške 467,09 eur, úroku (t.j. úrok z poskytnutej istiny) vo výške 41,67 eur, zmluvnú pokutu vyčíslenú za použitia úrokovej sadzby 8 % (t.j. zmluvná pokuta podľa Hlavy 14. § 3 ÚP) vo výške 4,24 eur, úroku z omeškania (t.j. úrok z omeškania do času zosplatenia) vo výške 1,62 eur, poplatku za výpis z účtu vo výške 2,98 eur.

Podľa hlavy 1 § 1 Úverových podmienok tieto úverové podmienky sú zmluvnými podmienkami v zmysle § 273 Obchodného zákonníka a sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy uzatváranej medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „spoločnosť“) a fyzickou osobou (ďalej len „klient“), ktorej znenie je uvedené na prednej strane tejto listiny.

V zmysle Hlavy 5 § 1 Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v úverovej zmluve. V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny a úroky, ktoré je klient podľa tejto úverovej zmluvy a týchto úverových podmienok povinný platiť, ak z údajov na lícnej strane vyplýva inak. Za uzatvorenie úverovej zmluvy klient uhradil v hotovosti ku dňu podpísania tejto zmluvy poplatok za uzatvorenie zmluvy vo výške stanovenej v úverovej zmluve.

Ako vyplýva z Hlavy 7 § 3 Úverových zmluvných podmienok, klient je povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade, že sa oneskorí s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskorí s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. V tomto prípade je taktiež spoločnosť oprávnená jednostranne od úverovej zmluvy odstúpiť, pozastaviť čerpanie už poskytnutého úveru (úverov) alebo dohodnutý úver neposkytnúť.

Podľa Hlavy 7 § 6 Úverových zmluvných podmienok, v prípade vzniku skutočnosti uvedenej pod písm. a), b), c) §3 Hlavy 7, ak je dôsledkom vznik povinnosti klienta uhradiť spoločnosti celý poskytnutý úver, je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, čiže čiastku, na ktorú by spoločnosti vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach. Spoločnosť je oprávnená v týchto prípadoch úver po zosplatení neúročiť.

V zmysle Hlavy 8 § 1 Úverových podmienok - Zmluva o poskytnutí revolvingového úveru I. zmluvné strany, klient a spoločnosť, sa popri úverovej zmluve dohodli aj na uzavretí zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru. Na základe takto uzatvorenej zmluvy o RÚ I. vzniká klientovi právo na poskytnutie revolvingového úveru a spoločnosti povinnosť revolvingový úver za dohodnutých podmienok poskytnúť klientovi. Klient je oprávnený čerpať revolvingový úver opakovane prostredníctvom úverovej karty za podmienok stanovených v úverových podmienkach a to vždy maximálne v výške nevyčerpaného zostatku dohodnutého úverového rámca. Spoločnosť a klient si dohodli úverový rámec RÚ I. vo výške 15.000 Sk. Klient sa uzavretím zmluvy o revolvingovom úvere zaväzuje poskytnutý revolvingový úver spoločnosti vrátiť a zaplatiť jej za poskytnutie RÚ I. úroky.

V zmysle hlavy 8 § 2 Úverových podmienok klient a spoločnosť sa dohodli, že úverovú kartu, špecifikovanú v hlave 10. a 11. týchto ÚP, spolu s výzvou k jej aktivácii a metodickú príručku je spoločnosť oprávnená klientovi zaslať, ak si bude riadne plniť povinnosti vyplývajúce z úverovej zmluvy, úverových podmienok a platných právnych predpisov. Neoddeliteľnou súčasťou metodickéj príručky je sadzobník poplatkov a odmien.

Podľa hlavy 8 § 3 Úverových podmienok zmluva o RÚ I. sa stáva platnou podpisom úverovej zmluvy a účinnou okamžikom prvého čerpania finančných prostriedkov prostredníctvom úverovej karty a to po jej riadnej a včasnej aktivácii.

Zmluvné strany sa tiež dohodli, že už pri aktivácii úverovej karty je klient oprávnený rozhodnúť o zvýšení úverového rámca revolvingového úveru, a to z počiatočnej výšky 15.000 Sk, pretože klient už pri podpise ÚZ prejavil záujem o zvýšenie úverového rámca RÚ I. (hlava 8 § 4 Úverových podmienok).

Podľa § 6 hlavy 8 Úverových podmienok revolvingový úver je klientovi poskytovaný k uspokojovaniu jeho priebežných finančných potrieb. Klient je oprávnený čerpať po odsúhlasení zo strany spoločnosti poskytnutý revolvingový úver prostredníctvom úverovej karty do výšky nevyčerpaného zostatku úverového rámca, ak úverová zmluva neustanovuje inak.

Klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý revolvingový úver a to v pravidelných mesačných splátkach vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci s tým, že prvá splátka sa stáva splatnou k 20. dňu kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom došlo k prvému čerpaniu a teda poskytnutiu RÚ I., ak nie je na lícnej strane úverovej zmluvy uvedené inak. Výška pravidelnej mesačnej splátky revolvingového úveru bola medzi klientom a spoločnosťou dohodnutá vo výške 4% z výšky dohodnutého úverového rámca platného ku dňu splatnosti danej splátky. V jednotlivých splátkach sú zahrnuté dohodnuté úroky, príslušná časť čerpaného revolvingového úveru a pravidelné poplatky, napr. poplatok za výpis a príp. nepravidelné poplatky ako napr. poplatok za výber z automatu, za blokovanie karty (hlava 9 § 5 Úverových podmienok).

V zmysle hlavy 14 § 3, 4, Úverových podmienok v prípade omeškania úhrady splátky, alebo ich častí alebo zmluvných pokút alebo platieb podľa hlavy 7 § 6 týchto úverových podmienok je klient povinný zaplatiť úrok z omeškania vo výške 0,08% z dlžnej čiastky za každý deň omeškania, najmenej však 100 Sk. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru, prípadne splátky RÚ I. či RÚ II. alebo ich častí dlhšieho ako 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8% z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní. V prípade omeškania klienta s úhradou splátky úveru, prípadne splátky

RÚ I. alebo RÚ II. či ich častí dlhšieho ako 6 mesiacov je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 5% z úveru, s ktorého vrátením spoločnosti je v omeškaní.

Ako vyplýva z hlavy 14 § 11 Úverových podmienok ÚZ, ÚP, Metodická príručka, Metodická príručka KK a zabezpečovacie vzťahy, ako aj vzťahy vzniknuté následne na základe uvedených zmluvných vzťahov, sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka, v znení neskorších predpisov, ako aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka, v platnom znení.

Z predloženého splátkového kalendára žalobcu súd zistil, že žalovaný uhradil celkovo žalobcovi sumu 743,65 eur a prostredníctvom úverovej karty vyčerpal celkovo sumu 753,67 eur, pričom dňa 28.3.2011 došlo k zosplatneniu úveru.

Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná. V ods. 2 a 3 citovaného ustanovenia sú upravené náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré musí zmluva obsahovať okrem všeobecných náležitostí.

V zmysle § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

- a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,
- b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,
- c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,
- e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- f) meno a adresu spotrebiteľa,
- g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,
- h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,
- i) výpočet nákladov uvedených v §2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

V zmysle § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, zmluva ďalej obsahuje

- a) oprávnenia spotrebiteľa na zníženie nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa §6,
- b) sankcie za porušenie zmluvy,
- c) podmienky, za ktorých možno použiť zmenu alebo šek,
- d) spôsob zániku záväzku zo zmluvy,
- e) práva spotrebiteľa podľa § 7.

V § 497 Obchodného zákonníka sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Súd na základe takto zisteného skutkového stavu vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľskú zmluvu napriek tomu, že zmluva bola uzavretá 18.9.2007 teda za účinnosti Občianskeho zákonníka, ktorý v ustanovení § 52 ods. 1 definoval spotrebiteľskú zmluvu ako kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo inú odplacnú zmluvu upravenú v ôsmej časti tohto zákona a zmluvu podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Na uvedený právny vzťah je totiž potrebné aplikovať zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinný od 1.7.2007 a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

V zmysle § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

V zmysle § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Ako vyplýva z § 458 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada. S predmetom bezdôvodného obohatenia sa musia vydať aj úžitky z neho, pokiaľ ten, kto obohatenie získal, nekonal dobromyseľne.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybni podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Predmetná úverová zmluva z 18.9.2007 je typovou formulárovou zmluvou vopred pripravenou žalobcom, v ktorej sú naformulované žalobcom stanovené zmluvné podmienky a tieto žalovaný ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť, ale mal možnosť ich len prijať alebo neprijať. Žalobca sa touto žalobou domáha plnenia zo zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru, keď na základe aktivácie úverovej karty zriadil žalovanému úverový účet pre čerpanie poskytnutého revolvingového úveru do výšky prideleného úverového rámca, pričom poukazoval na to, že až priamym úkonom žalovaného, a to aktiváciou úverovej karty došlo k realizovaniu jeho práva čerpať revolvingový úver na základe prideleného úverového rámca vo výške 995,82 eur. V zmysle úverových podmienok sa žalovaný zaviazal poskytnutý úver vrátiť, platiť úroky a poplatky podľa aktuálneho sadzobníka.

Úverová zmluva podpísaná účastníkmi dňa 18.9.2007 je na štandardnom formulárovom tlačive žalobcu, označená ako úverová zmluva a týka sa výšky úveru 25.000 Sk, ktorý mal žalovaný splátiť v 24 splátkach po 1.499,- Sk.

Súd je toho názoru, že uzavretím úverovej zmluvy 18.9.2007 nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom revolvingovom úvere, pretože podľa úverových zmluvných podmienok žalobcu, Hlava 8. Zmluva o poskytnutí revolvingového úveru I., Hlava 9. Čerpanie a splácanie revolvingového úveru, ako aj Hlava 10. Úverová karta, Hlava 11 používanie úverovej karty, k poskytnutiu revolvingového úveru dochádza až potom, keď žalobca vydá a zašle úverovú kartu s výzvou k jej aktivácii a až aktiváciou karty v stanovenej lehote nastanú právne následky zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru. K uzavretiu revolvingového úveru dochádza až po odsúhlasení zo strany žalobcu. Z uvedeného vyplýva, že žalobca v prípade prijatia návrhu klienta medzi žiadateľov, poskytne klientovi úverový rámec a vydá mu úverovú kartu po posúdení údajov zo žiadosti o poskytnutie klasického spotrebiteľského úveru a priebehu jeho splácania. Z týchto dôvodov súd podpis žalovaného na úverovej zmluve z 18.9.2007 nepovažuje za platný návrh na uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere.

Podľa § 4 ods. 1 zákona 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Žalobca v prípade akceptácie písomného návrhu žalovaného o poskytnutie úverového rámca mal písomne oznámiť jeho prijatie v zmysle § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Z uvedeného vyplýva, že účastníci konania uzatvorili 18.9.2007 jednak zmluvu o úvere individuálne špecifikovanú, pokiaľ ide o poskytnutú výšku úveru, súčasťou ktorej bolo aj uzatvorenie zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru prostredníctvom úverovej karty za podmienok stanovených v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. Táto zmluva tvoriaca súčasť zmluvy o úvere je predtlačená a pripravená pre všetkých spotrebiteľov obdobných zmlúv bez možnosti úpravy textu, t.j., bez možnosti ovplyvniť jej obsah. Žalovaný súčasne jedným a tým istým podpisom na predmetnej listine podpísal aj tú časť predtlaču listiny, ktorá sa týkala iného právneho vzťahu a to na poskytnutie revolvingového úveru, ktorý mal vzniknúť až v budúcnosti, pretože jeho poskytnutie bude závisieť od toho, či si bude žalovaný riadne plniť svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere a platných právnych predpisov. Podpisom zmluvy z 18.9.2007 nedošlo automaticky k vzniku paralelného úverového vzťahu, vyplývajúceho z revolvingového úveru, pričom vzájomné práva aj povinnosti z tejto zmluvy zanikli splnením pôvodného záväzku zo strany žalovaného. Podpisom želanéj zmluvy (úverovej) sa konajúca osoba - žalovaný súčasne podpísal aj pod tú časť textu, ktorá sa týka absolútne iného právneho vzťahu, ktorý mal vzniknúť až v budúcnosti. Z takejto dohody vyplýva, že na žiadosť zákazníka sa môžu iba v budúcnosti dohodnúť o prípadnom takomto úvere. Ak teda veriteľ týmto spôsobom písomný prísľub splní tým, že niekomu požičia peniaze a za zmluvu o úvere považuje súhlas s uzavretím zmluvy o revolvingovom úvere bez osobitnej písomnej zmluvy, v ktorej by bol tento záväzkový vzťah individualizovaný so všetkými náležitosťami, ktoré vyžaduje § 4 ods. 1, 2 zák. č. 258/2001 Z. z., nebola dodržaná predpísaná forma, preto je zmluva o revolvingovom úvere neplatná. Prípadný súhlas žalovaného s revolvingovým úverom ako jednostranný úkon nie je zmluvou, a ako taký neobsahuje dohodu strán ani o výške úroku z úveru, ani o výške úroku z omeškania, a už vôbec nie ustanovenia o zmluvnej pokute. Preto plnenie, ktoré má žalovaný vrátiť možno uplatňovať iba z titulu vydania bezdôvodného obohatenia.

Súd ďalej vykonal úkony spojené s vyhodnotením otázky, či nešlo o nekalú obchodnú praktiku a konanie v rozpore s dobrými mravmi, ak dodávateľ viazal úverovú kartu (revolving) na klasický spotrebiteľský úver, či teda zmluva je ďalej možná podľa čl. 6 v spojení s čl. 4 smernice Rady 93/13 a ktorých cieľ napĺňa ustanovenie § 41 Občianskeho zákonníka.

Žalobca zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru v ďalšom vopred vnútil konajúcej osobe - žalovanému aj iný úkon, než iba ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jeho záujmu. Žalovaný súčasne jedným a tým istým podpisom na predmetnej listine podpísal aj tú časť listiny, ktorá sa týka absolútne iného právneho vzťahu a ktorý má vzniknúť až v budúcnosti. Ak žalovaný chcel získať úver v sume 25.000 Sk, čo bolo primárne jeho pohnútkou vstupu do právneho vzťahu so žalobcom, nemal na výber a musel podpísať predloženú predtlač listiny, ktorá v sebe obsahovala aj náležitosti iného právneho úkonu. Žalobca za zmluvu o revolvingovom úvere považoval súhlas žalovaného s uzatvorením takejto zmluvy bez osobitnej písomnej zmluvy, v ktorej by bol tento záväzkový vzťah individualizovaný, v súlade s podstatnými náležitosťami uvedenými v § 4 zák. č. 258/2001 Z.z, ako už bolo uvedené vyššie.

Zároveň je potrebné uviesť, že táto časť zmluvy, týkajúca sa ďalšieho úverového vzťahu, týkajúceho sa revolvingového úveru, je v úverovej zmluve napísaná zmenšeným textom písma, ťažko čitateľným a odkazujúcim len na ďalšie časti Všeobecných obchodných podmienok týkajúcich sa práve úverového rámca, či úverovej karty. Toto vyvoláva vážne pochybnosti o vôli spotrebiteľa uzavrieť práve takúto zmluvu a najmä o pochybnosti o tom, či spotrebiteľ bol schopný pochopiť právny význam listín, na ktoré táto časť úverovej zmluvy odkazuje vzhľadom na ich rozsiahlosť i odbornosť právnej terminológie. Takýto postup žalobcu tak možno kvalifikovať ako nekalú obchodnú praktiku s poukazom na ustanovenia Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. 4. 1993, ako aj na ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom takéto praktiky nemôžu požívať právnu ochranu. V prípade, že žalobca uplatňuje právo po použití nekalej obchodnej praktiky, súd môže odmietnuť poskytnúť ochranu takto uplatnenému právu. Ak sa právo uplatňuje po použití nekalej obchodnej praktiky, ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). V danej súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 14Co/2/2013 zo dňa 04.07.2013, v ktorom bol takýto postup žalobcu označený za nekalú obchodnú praktiku.

Použitie menšieho písma na časť zmluvy, týkajúcu sa ďalšieho úverového vzťahu, týkajúceho sa revolvingového úveru a odkazujúcu len na ďalšie časti úverových podmienok týkajúcich sa práve revolvingového úveru, možno označiť za neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy.

V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písanými takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu.

Použitie menšieho písma na časť zmluvy, týkajúcu sa ďalšieho úverového vzťahu, týkajúceho sa revolvingového úveru možno označiť za neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve a je možné ju kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 93/13 ako nekalú, pričom takejto podmienke nemožno zo strany súdu za žiadnych okolností poskytnúť ochranu.

Podpísaním úverovej zmluvy, ktorej súčasťou je dojednanie o uzatvorení zmluvy o revolvingovom úvere nedošlo aj k uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere, čím je táto zmluva neplatná a žalobca má nárok na vrátenie finančných prostriedkov len z titulu bezdôvodného obohatenia v intenciách ust. § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Samotná neplatnosť vyplýva i z ust. § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný. Bez písomnej zmluvy neexistovala ani dohoda strán o výške úroku z úveru, výške úroku z omeškania ani ustanovenia o zmluvnej pokute, či poplatkoch.

Zároveň je potrebné uviesť, že aktom, ktorý by žalovaného zaväzoval nie sú ani všeobecné obchodné podmienky, ktoré nie sú podpísané (§ 40 ods. 1, 3 OZ; porov. 2Cdo 245/2010) a navyše bez platnej inkorporačnej doložky.

Podľa § 40 ods. 3 OZ písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Odhliadnuc od nedostatku písomnej formy všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiť prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy. K drobnému písmu porov. nález I. ÚS 342/09 (ČR).

Neprijateľná inkorporačná doložka v danom prípade nemohla privodiť ani viazanosť všeobecných obchodných podmienok.

Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že aj v prípade, že by súd považoval zmluvu o revolvingovom úvere za platne uzavretú, neprijateľná inkorporačná doložka by v danom prípade nemohla privodiť ani viazanosť všeobecných obchodných podmienok.

Následne tak s poukazom na § 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy by žalobca ako veriteľ spotrebiteľa nemohol požadovať úrok alebo poplatky, ktoré neboli uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere riadne podpísanej spotrebiteľom.

V zmysle § 457 Občianskeho zákonníka, v prípade neplatnej zmluvy je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podaním dostal. Vzájomná reštitučná povinnosť je dôsledkom neplatnej zmluvy a teda bezdôvodným obohatením v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Bezodôvodným obohatením je celé prijaté plnenie z neplatnej zmluvy. Predmetom vrátenia v prejednávanej veci je dlžná suma bez úrokov z úveru, ktorú žalobca špecifikoval vypočítaná ako rozdiel istiny čerpaného úveru vo výške 753,67 eur a jednotlivých čiastkových súm zo splátok, ktoré boli uhradené vo výške 743,65 eur.

Súd v tejto časti žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 10,02 eur. Výška čerpaného úveru, ako aj jednotlivé úhrady žalovaného vyplývajú z predloženého výpisu z úverového účtu - splátkového kalendára žalovaného ako aj zo špecifikácie žalovanej sumy predloženej žalobcom v podaní doručenom súdu dňa 24.3.2014.

Pokiaľ ide o žalobcom predložené poštové peňažné poukazy, na nich uvedený variabilný symbol XXXXXXXXXXXX resp. 521012 sa nezhoduje ani z jedným z variabilných symbolov týkajúcich sa úverovej zmluvy, ktorá je predmetom konania (XXXXXXXXXXXX resp. XXXXXXXXXXXX). Navyiac časť poukazov bola adresovaná súdnemu exekútorovi a nie žalobcovi, z čoho je zrejmé, že sa týkali inej ako v tomto konaní prejednávanej veci.

Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

Pokiaľ ide o nárok na zmluvnú pokutu podľa Hlavy 14 § 3 Úverových podmienok v sume 31,80 eur, ktorá bola žalovaným uhradená v sume 27,56 eur a sumu 4,24 eur ešte žalobca požaduje, súd by ho považoval za neopodstatnený. Ide totiž o neprimeranú sankciu, ktorú znáša spotrebiteľ. Takto dohodnutá výška zmluvnej pokuty neúmerne zaťažuje spotrebiteľa, nakoľko spotrebiteľ okrem dohodnutej zmluvnej pokuty, ktorá navýši jeho každú nesplatenú mesačnú splátku o 8% mal platiť aj úrok z omeškania, čo má za následok neprimerané zaťaženie spotrebiteľa a je jednoznačne v prospech veriteľa. V danom prípade ide teda o kumulovanie sankcií voči žalovanej ako spotrebiteľovi. Navyše táto zmluvná podmienka sa javí byť ako neurčitá a nejasná, nakoľko z uvedeného dojednania zmluvnej pokuty nevyplýva, ako sa táto uplatní v ďalších mesačných splátkach. Pri uplatnení výšky zmluvnej pokuty 8% mesačne z každej nesplatené splátky dochádza k neprimeranému a tiež duplicitnému zaťaženiu spotrebiteľa v prospech veriteľa. Neprimeranosť zmluvnej pokuty súd vidí aj v tom, že sadzba 8 % z mesačnej splátky po dobu dlhšiu ako 7 dní je v prepočte na rok až vo výške 96 % (8 % x 12 mesiacov). Ide síce o jednorazovú pokutu, ale jej rozsahu z hľadiska jej dôsledkov korešponduje zmluvná pokuta v prepočte cca 96 % ročne, čo je jednoznačne neprimeraná sankcia. K vyššie uvedenému súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2011 sp.zn. 3Co 3/2011.

V predmetnej úverovej zmluve bol za to isté porušenie právnej povinnosti (omeškanie so splátkami) dohodnutý niekoľkonásobný postih - úroky z omeškania, zmluvná pokuta, náhrada škody. Tiež lehota splatnosti zmluvnej pokuty je veľmi krátka, takže nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa.

Dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 8% z čiastky, s ktorej úhradou je klient v omeškaní dlhšie ako 7 dní, súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, preto absolútne neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Ide totiž o neprimerané sankcie, ktoré znáša spotrebiteľ.

Ako súd vyššie konštatoval, že žalobcom uplatnený nárok v časti na zaplatenie sumy 507,58 eur je nedôvodný a zamietol ho v uvedenom rozsahu a žalobe žalobcu vyhovel iba v časti sumy 10,02 eur.

Podľa § 137 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „O.s.p.“), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku v zmysle ktorého, aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Z uplatnenej sumy 517,60 eur žalobcovi bolo priznaných 10,02 eur. Žalobcov úspech tak predstavoval 1,94% a neúspech 98,06 %.

Vzhľadom na uvedené žalovaný ma neúspech v pomerne nepatrnej časti, preto mu patrí plná náhrada trov konania. Žalovaný sa práva na náhradu trov zriekol, preto súd rozhodol tak, že tento nemá na náhradu trov právo.

Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.